

Generalitat de Catalunya
**Escola d'Administració Pública
de Catalunya**

Què entenem per Ecosistema de Governança Pública

Ismael Peña-López

@ictlogist

#SessionsWeb #61SessióWeb

61 Sessions Web, 7 d'abril de 2022

EAPC. Barcelona, 31/01/2022

Índex

- Per què: Societat del Coneixement
- Per què: problemes complexos/recargolats
- Per què: Tecnopolítica

- Què: sistema vs. ecosistema
- Què: govern vs. governança

- Com: model d'estat
- Com: model d'administració
- Com: model d'Escola

Per què parlem de l'Ecosistema de Governança Pública

Societat del Coneixement

	Preindustrial	Industrial	Digital
Cost capital	Baix	Alt	Baix
Economies	Cap	Escala	Xarxa
Apropiació	Distribuït	Concentrat	Distribuït
Explotació	Distribuït	Concentrat	Concentrat

Problemes complexos/retorçat (*wicked problems*)

---

1. No hi ha una formulació definitiva d'un problema retorçat
2. Els problemes retorçats no tenen temps d'espera
3. Les solucions a un problema retorçat no són del tipus vertader o fals, sinó millor o pitjor
4. No hi ha cap prova immediata i definitiva d'una solució a un problema retorçat
5. Cada solució a un problema retorçat és una "operació única"
6. Els problemes retorçats no tenen un conjunt de solucions potencials enumerables
7. Cada problema retorçat és essencialment únic
8. Cada problema retorçat pot considerar-se com un símptoma d'un altre problema
9. L'existència d'una discrepància representant a un problema retorçat pot explicar-se en diverses formes
10. El polític no té dret a equivocar-se

Tecnopolítica: una definició

- un nou context, habilitat i potenciat per les **TIC**
- els seus actors apunten a majors cotes de llibertat, apoderament i **governança**
- transforma les **pràctiques democràtiques** tradicionals
- manera d'abordar la política a **múltiples escales**
- profundament arrelada en la **comunitat**
- objectius intermedis que afecten el **disseny** de protocols i processos
- concurrència de **múltiples actors**
- disseny altament **granular** de tasques i nivells de participació

Resultats

- Menor rol de la **intermediació** i les institucions tradicionals.
- La **deliberació** com a nou estàndard democràtic.
- L'**obertura** com pre-requisit de la deliberació.
- Retiment de comptes i **petjada** legislativa per a major legitimitat.
- **Participació** per a major pluralisme i més fort capital social.
- “Circularització” de la política: **cicle integral** de la política pública.
- **Re-equilibri** entre institucions i ciutania: xarxes i comunitats amb filiació líquida i reconfigurable.

→ **Diàleg constant, dinàmiques circulars**

→ **Nous actors, instruments, espais**

Què volem dir per Ecosistema Què volem dir per Governança

Sistema vs. ecosistema

Sistema

- Conjunt d'elements estructurats
- Sota unes normes
- Que funcionen com un tot

Ecosistema

- Entorn/infraestructura de suport comú, amb serveis bàsics
- Serveis, solucions i components especialitzats
- Instàncies/aplicacions específiques

Sistema	Ecosistema
Jerarquia	Infraestructura
Norma	Serveis
El tot	Instàncies
p.ex. Sistema sanitari Sistema educatiu	p.ex. Ecosistema habitatge

L'ecosistema de governança pública

Un ecosistema de governança pública és un sistema

- tecnopolític
- auto-organitzat
- autopoiètic
- replicable i escalable
- que articula actors, espais i instruments
- al voltant d'un conjunt d'infraestructures obertes i distribuïdes
- riques en coneixement
- per a la presa de decisions col·lectives.

L'Estat com a plataforma

Ecosistema multinivell que ofereixi tecnologies de cooperació: per actuar des de l'«atenció primària» fins als més alts nivells:

- De dissenyar sistemes a proveir plataformes
- Implicar i comprometre a la comunitat en el disseny
- Reconèixer els recursos desaprofitats
- Identificar llinars clau per a aconseguir punts d'inflexió
- Monitorar i promoure els diversos cicles de realimentació
- Convertir el coneixement present en patrimoni històric
- Donar suport a identitats participatives

→ D'una Administració que Governa a una Administració que dissenya i gestiona dispositius per governar(-se): Governança

De la jerarquia a la xarxa (i)

Qui fa la xarxa determina els codis, els canals, els protocols

- Si no hi som, la xarxa serà i funcionarà igualment
- Si hi som, podem incidir en el seu disseny, en la seva orientació
- Podem aportar recursos, equitat, neutralitat, garanties

Donar context, crear infraestructura

- Infraestructures obertes: dades, informació, tecnologia
- Coneixement obert: metodologia, processos, protocols

De la jerarquia a la xarxa (ii)

Identificar àgores, crear comunitat

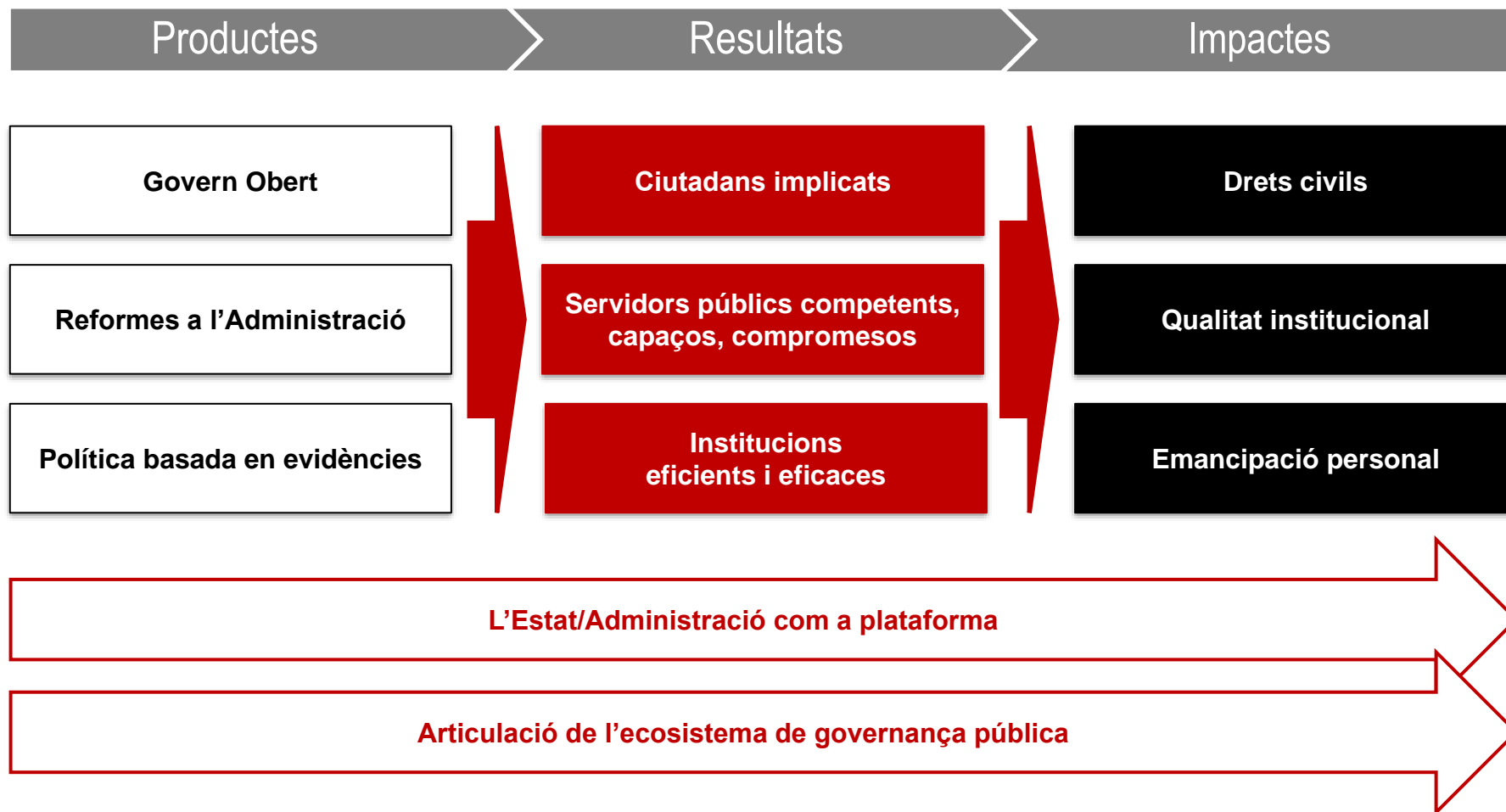
- Formació, capacitació: en democràcia, política, participació
- Donar veu a tots els actors, democratitzar els actors col·lectius

Facilitar interacció, nodrir comunitat

- Donar legitimitat a tots els espais, ordenar la conversa
- Fer que passin coses, facilitar, apoderar, acompanyar

I això a la pràctica com es fa?

Teoria del canvi per transformar l'Administració

Un model transversal per als servidors públics

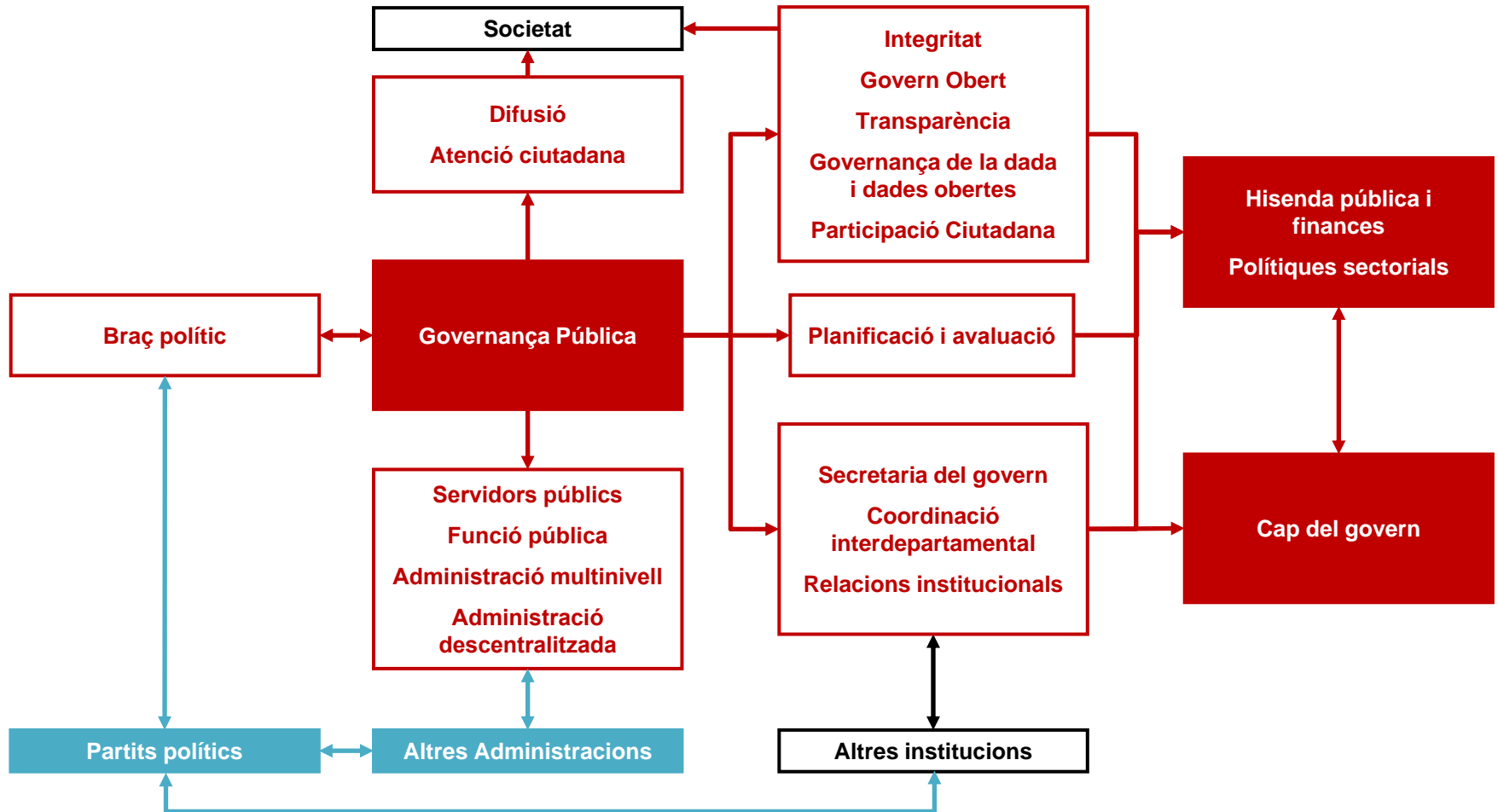
L'Administració Pública com a plataforma d'aprenentatge

L'Administració Pública com a plataforma de recerca, innovació i desenvolupament

L'Administració Pública com a vertebradora de l'ecosistema de governança pública

Governança pública. Grups objectiu

Governança pública. Suport a la cadena de valor

Governança pública	<p>Polítiques sectorials</p> <p>Coneixement especialitzat</p>	Hisenda pública i finances
<p>Planificació i avaluació</p> <p>Transparència</p> <p>Governança de la dada</p>	<p>Planificació estratègica</p> <p>Informació</p> <p>Retiment de comptes</p> <p>Avaluació</p>	
	<p>Recursos econòmics</p> <p>Projectes i polítiques sectorials</p> <p>Projectes estratègics, transversals i estructurals</p>	<p>Fons propis</p> <p>Finançament bàsic</p>
<p>Servidors públics</p>	<p>Equips</p>	
<p>Funció pública</p>	<p>Instrumentes i tecnologies</p> <p>Metodologies</p>	
	<p>Recursos econòmics</p> <p>Consortis de projectes</p>	<p>Finançament de tercers</p>
<p>Participació ciutadana</p> <p>Atenció ciutadana</p>	<p>Ecosistema de governança pública</p> <p>Mapeig d'actors</p> <p>Mapeig d'espais</p> <p>Impuls d'aliances</p>	

Governança de baix a dalt

Nivell Macro:
polítiques i regulació

Institucions

Transversalitzar

Articular la
quàdruple hèlix

Nivell Meso:
formació i
competències

Xarxes

Capacitar

Sincronitzar
espais multicapa

Nivell Micro:
crear teixit social

Líders locals
i ONG

Empresas

Universitats i
Recerca

Administració

Empoderar

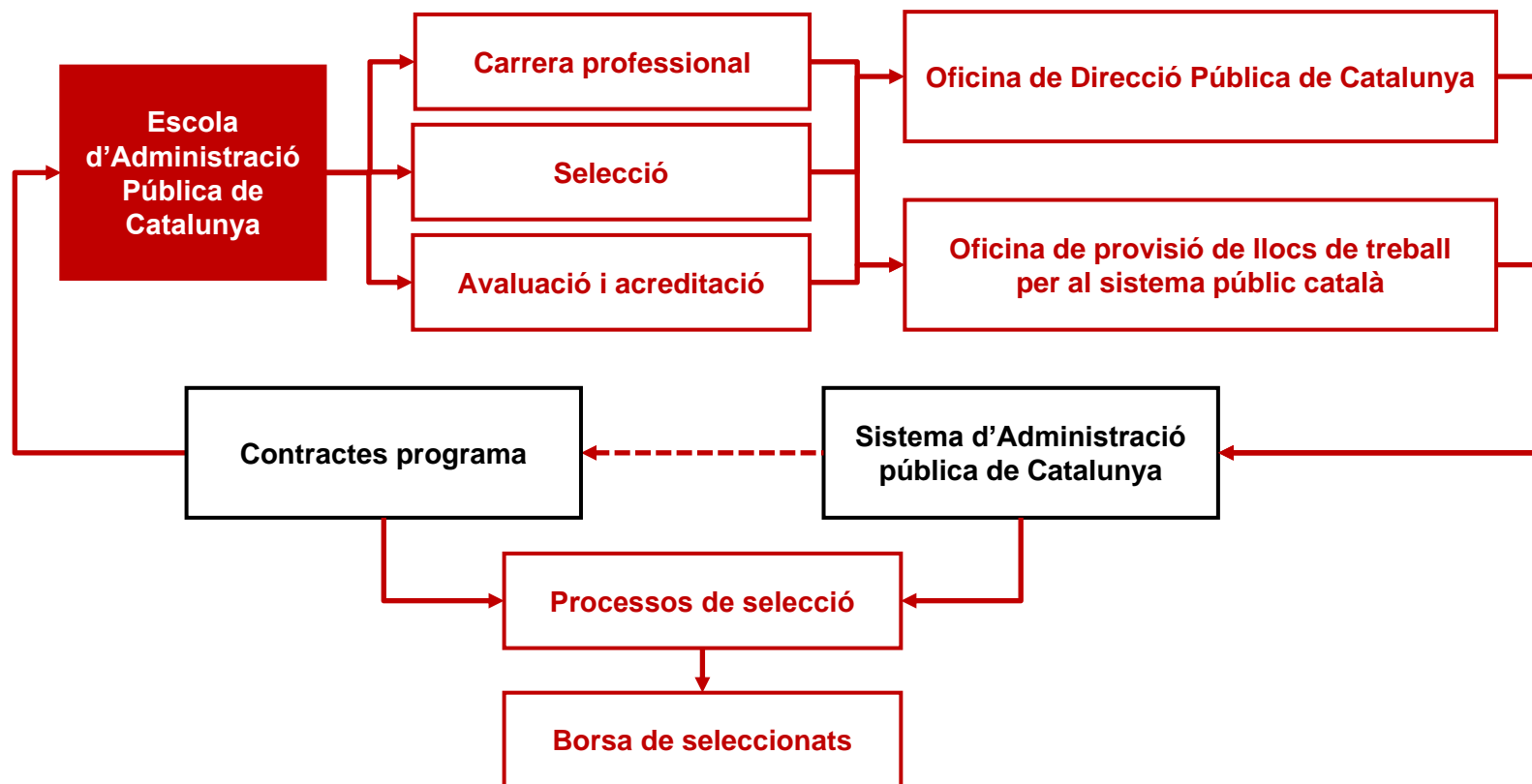
Superar el salt
de coneixement

Estatus socio-
econòmic:
operativa i recursos

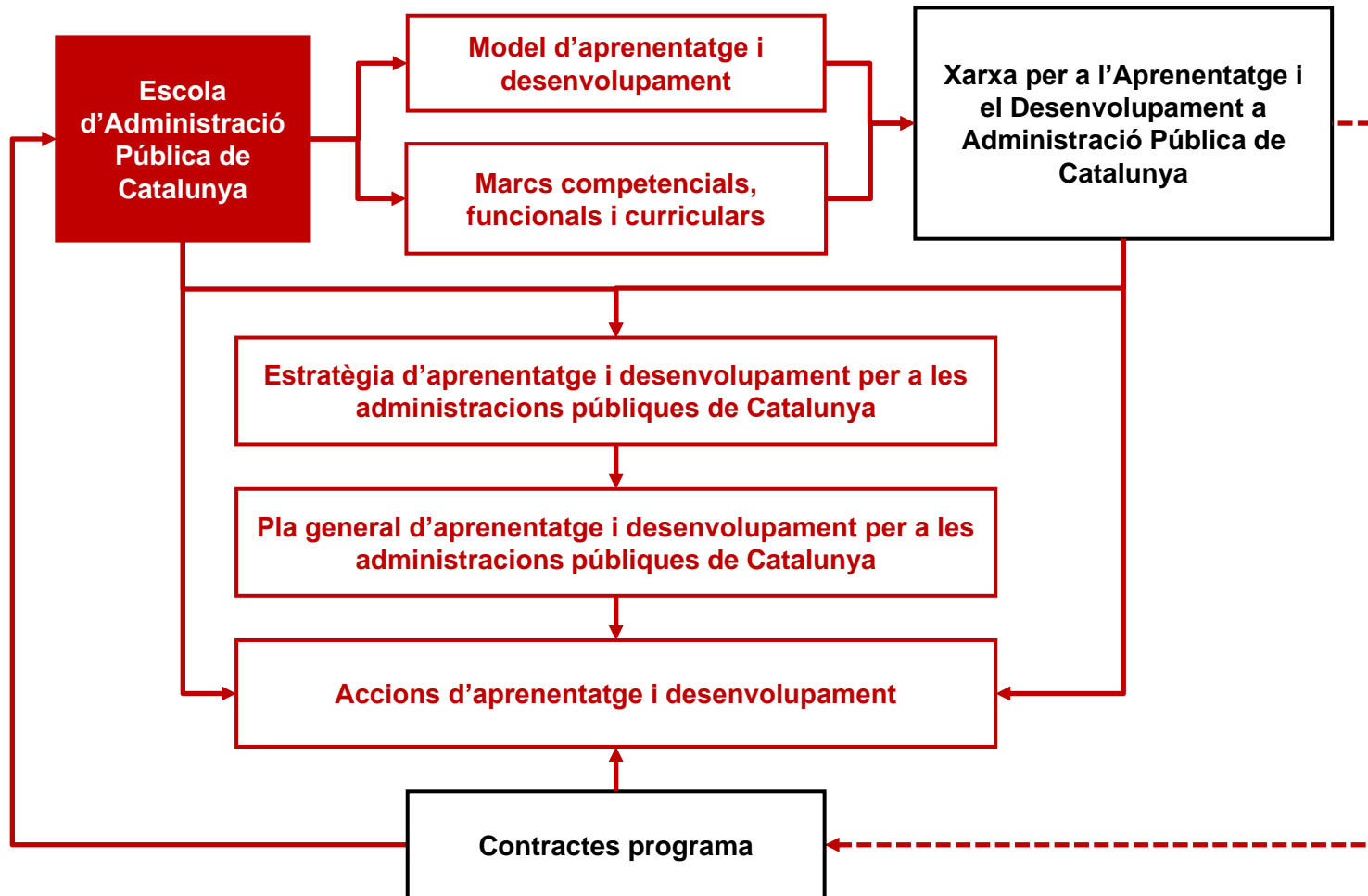
Ciudadans individuals

L'EAPC: de la gestió del procediment a la vertebració del talent

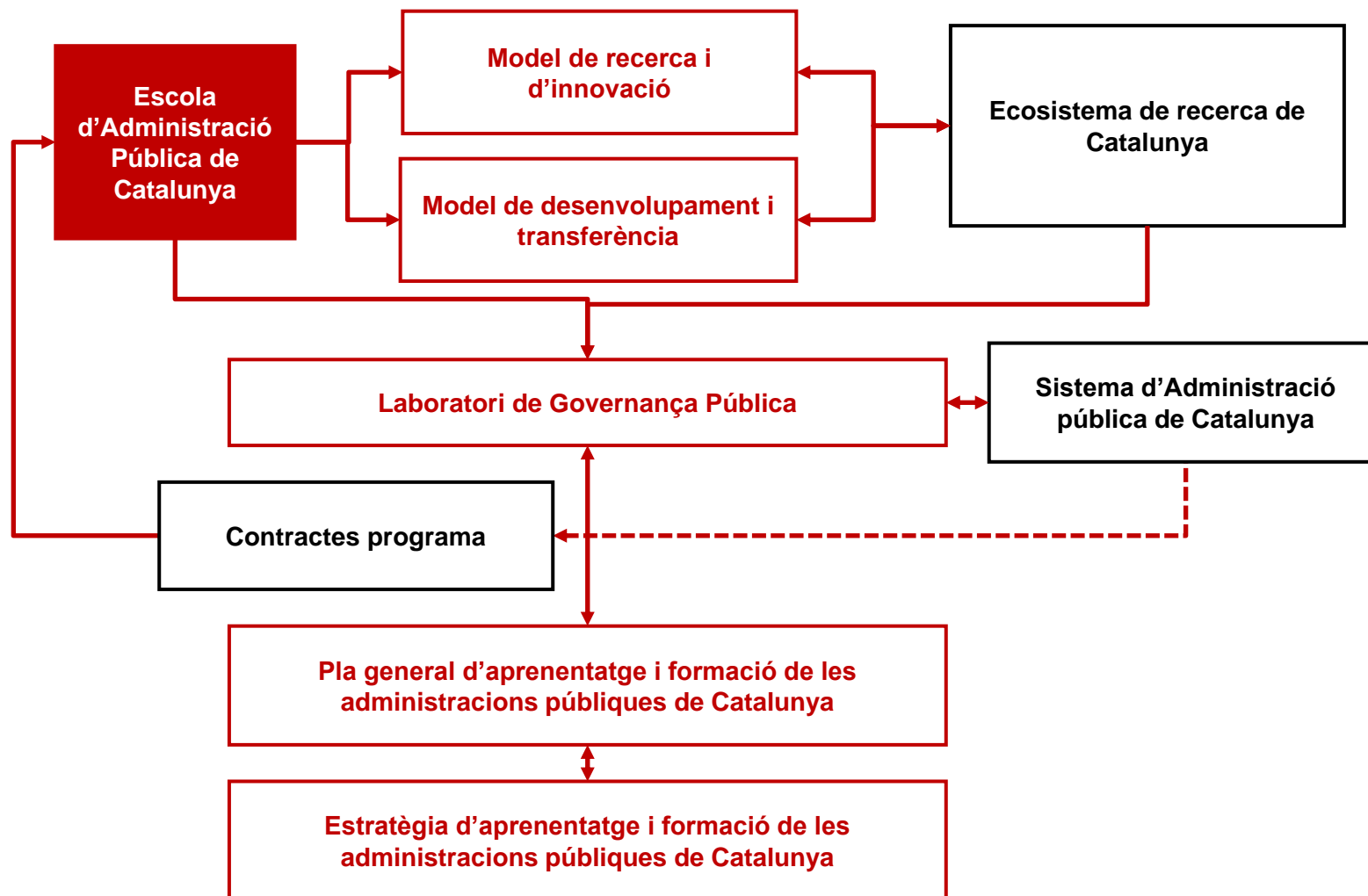
Selecció: funcionament

Aprenentatge i formació: funcionament

Recerca i desenvolupament: funcionament

Bibliografia complementària

- EAPC (2022). *Llei de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. Document de treball: Funcions i funcionament* v2.2 Barcelona: EAPC
- Kurban, C., Peña-López, I. & Haberer, M. (2017). "What is technopolitics? A conceptual scheme for understanding politics in the digital age". A *IDP. Revista de Internet, Derecho y Ciencia Política*, 24. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya.
- Lupiáñez-Villanueva, F., Theben, A., Porcu, F. & Peña-López, I. (2018). *Study on the impact of the internet and social media on youth participation and youth work*. Brussels: European Commission.
- Peña-López, I. (2017). "Centralization vs. decentralization tensions in the Digital Economy". A *ICTlogy*, Abril 2017, (163). Barcelona: ICTlogy.
- Peña-López, I. (2018). "Fomento de la participación democrática no formal e informal. De la democracia de masas a las redes de la democracia". A Laboratorio de Aragón Gobierno Abierto (Ed.), *Abrir instituciones desde dentro. Hacking Inside Black Book, Capítulo 11*, 113-124. Zaragoza: LAAAB, Gobierno de Aragón.
- Peña-López, I. (2019). "El Estado como plataforma: la participación ciudadana para la preservación del Estado como bien común". A *Nota d'Economia*, 105, 193-208. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Peña-López, I. (2020). "El ecosistema de gobernanza pública: las instituciones como infraestructuras abiertas para la toma de decisiones colectivas". A Reniu i Vilamala, J.M. & Meseguer, J.V. (Eds.), *¿Política confinada? Nuevas tecnologías y toma de decisiones en un contexto de pandemia*, Capítulo 2, 53-71. Cizur Menor: Thompson-Reuters/Aranzadi.
- Peña-López, I. (2021). *Government as a Platform for the Governance of the Public Ecosystem*. Forum on Restructuring the Lebanese Public Administration to increase its effectiveness and provide better services to the citizens, 11-19 November 2021. Barcelona/Beirut/Paris: OECD
- Rittel, H.W.J. & Webber, M.M. (1973). "Dilemmas in a general theory of planning". A *Policy Sciences*, 4 (2), 155-169. Boston: Springer International Publishing.

Generalitat de Catalunya
**Escola d'Administració Pública
de Catalunya**

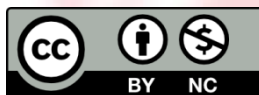
Per citar aquesta obra:

Peña-López, I. (2022). *Què entenem per Ecosistema de Governança Pública*.
61 Sessions Web, 7 d'abril de 2022
Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya

http://ictlogy.net/presentations/20220407_ismael_pena-lopez_-_que_entenem_per_ecosistema_de_governanca_publica.pdf

Per contactar amb l'autor:

<http://contacte.ictlogy.net>

Tota la informació presentada en aquest document es troba sota una
Llicència Creative Commons del tipus
Reconeixement – No Comercial
Per a més informació visiteu
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>